

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Gymnázium Petra Bezruce, Frýdek-Místek, ČSA 517

ČSA 517, 738 02 Frýdek-Místek

Identifikátor školy: 600 016 315

Zřizovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Karmelitská 7,
118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447

Termín konání orientační inspekce: 25. - 27. září 2000

Čj.	142 227/00-11029
Signatura	on2du208

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Petra Bezruce (příspěvková organizace) je šestiletým gymnáziem s 18 třídami a 537 žáky, má dvě odloučená pracoviště (738 02 Frýdek-Místek, ČSA 2084 a 738 02 Frýdek-Místek, ČSA 481).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyku a literatuře, dějepisu a výtvarné výchově

Hospitace byly provedeny v hodinách českého jazyka a literatury, dějepisu a výtvarné výchovy. Časová dotace hodin odpovídá schválenému učebnímu plánu, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Vyučující mají zpracovány tematické plány, které jsou konzultovány v předmětových komisích, tím je mimo jiné zajištěna také kontinuita výuky a nedochází k obsahové duplicitě. Plánované cíle jsou v souladu se zásadami spojení teorie s praxí, odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy. Vyučující jsou na výuku zodpovědně připraveni.

Vyučující sledovaných předmětů mají odbornou a pedagogickou způsobilost, vedení školy této skutečnosti plně využívá při přidělování předmětů. Ve škole je dostatek vhodných prostor pro výuku. Pro výuku českému jazyku a dějepisu jsou k dispozici dvě polooborné učebny, pro výuku výtvarné výchovy je využívána odborná učebna. Učebny jsou vhodně a účelně vybaveny. Materiálně technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program, jsou označovány vyučujícími (i rodiči v dotaznících) jako průměrné, vedení školy nemá dostatek finančních prostředků pro radikálnější inovaci vybavení tříd nábytkem a modernizaci učebních pomůcek. V hospitovaných hodinách nebylo využito didaktické techniky, funkční byla práce s učebnicemi (jsou platné a mají schvalovací doložku). Psychohygienické podmínky výuky jsou dodržovány, sociodemografické podmínky neovlivňovaly výuku.

Vyučující využívají svých pedagogických zkušeností pro vlastní tvořivou práci a pro úspěšné organizační vedení hodin. Jejich otázky a pokyny jsou srozumitelné, orientovány na cíle, jež byly stanoveny vždy v úvodní části hodin. Tři hospitované hodiny českého jazyka byly věnovány literárnímu učivu, dvě mluvnickému učivu. Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací v tematických plánech, v nichž je rovněž zakotvena příprava a realizace slohových prací. Jedna hodina dějepisu se týkala světových dějin, druhá českých dějin. Ve výtvarné výchově byl ve dvou blocích spojen výklad o pravěkém umění s procvičováním liniové kresby (liniové kresby různých symbolů na portrétních fotografiích a rytí zvířecího motivu do papíru).

Výuka byla realizována převážně frontální metodou, učivo bylo podáváno věcně správně, bylo pamatováno na aplikace různých hledisek a příkladů, organizace hodin vytvářela prostor pro vlastní činnost žáků, jejichž aktivita byla adekvátní motivací vyučujících. Tempo hodin se řídilo úspěchy žáků. Forma písemného záznamu učiva je přiměřená a funkční. I když převažoval výklad vyučujících, v dílčích úsecích hodin byl kladen důraz na dialog se žáky, na určité problematice otázky, na pochopení souvislostí. Komunikace je založena na vzájemné důvěře, žáci dokáží velmi dobře komunikovat, jejich jazykový projev je po formální stránce dobrý. Myšlenky obsažené v žákovských odpovědích jsou dále rozvíjeny, celková pracovní atmosféra tříd příznivě ovlivňuje vyučovací proces. Projevy nežádoucího chování se nevyskytly.

Ve 2. pololetí školního roku 1999/2000 byl průměrný prospěch v českém jazyku a literatuře 2,1, v dějepise 1,8 a ve výtvarné výchově 1,2.

Předmětovou komisi českého jazyka tvoří šest členek. Vedoucí komise je zástupkyně ředitele, scházejí se podle potřeby, členky předmětové komise jsou rozmístěny v sousedních kabinetech, což jim umožňuje neformální denní styk. Předsedkyně komise je ve funkci patnáct let, jednotlivé členky jsou pověřeny dílčími úkoly (např. organizací soutěží, organizováním zájezdů pro žáky do ostravských divadel, přípravou přijímacích zkoušek, výběrem maturitních témat atd.) V loňském školním roce se uskutečnily tři vzájemné hospitace. Olympiády v českém jazyce se v I. kategorii zúčastnili 52 žáci 1. a 2. ročníků, v okresním kole se umístil jeden žák na 7. - 11. místě. Ve II. kategorii (žáci 3. - 8. ročníků) soutěžilo 13 žáků, do okresního kola postoupily dvě žákyně. Ve školním kole recitační soutěže soutěžilo sedm žáků, jedna žákyně postoupila do oblastního kola. Řečnické soutěže (pořádala Soukromá podnikatelská škola ve Frýdku-Místku) se účastnili čtyři žáci, v okresním kole získali 1. a 2. místo.

Předmětovou komisi dějepisu tvoří dvě členky, předmětovou komisi výtvarné výchovy tvoří také dvě členky. Vyučující výtvarné výchovy se podílely na přípravě a realizaci žákovské soutěže Mládí a vědění, kterou vyhlásila firma Siemens, žáci školy se umístili na 8. místě a získali počítač. Studenti 3. ročníku se účastnili projektu (vyhlásil Městský úřad Frýdek-Místek) My, vy a Frýdek-Místek (voskové velkoplošné batiky a další výtvarné práce), práce jsou vystavovány v galeriích v místě a okolí. I pro letošní rok je připraven výtvarný projekt, který vzniká ve spolupráci s uprchlickým táborem.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech

Plánování a příprava na vyučování jsou hodnoceny jako příkladné, personální podmínky jsou hodnoceny jako vynikající, materiální podmínky umožňují realizovat výuku, jsou hodnoceny jako průměrné, psychohygienické podmínky, formy a metody práce, motivace a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika)

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá podmínkám platnosti schváleného učebního plánu pro víceletá gymnázia. Učivo je v tematických plánech učitelů členěno do jednotlivých ročníků způsobem, který koresponduje se schválenými učebními osnovami. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna úzkou spoluprací učitelů v rámci předmětových komisí, k obsahové duplicitě nedochází. Škola nabízí jako volitelné předměty seminář a cvičení v matematice a seminář a cvičení ve fyzice; zájem žáků umožňuje jejich zavedení do aktuálního učebního plánu. Příprava pedagogů na výuku je zjevně stavěna na jejich kvalitních odborných i didaktických zkušenostech. Stanovené výukové cíle odpovídají jak standardu vzdělávání, tak aktuálnímu složení tříd.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je v souladu s platnými právními předpisy. Zjištění, že odbornost výuky matematiky a fyziky je stoprocentní, je hodnoceno jako příkladné.

Pro výuku oběma předmětům má škola dostatek vhodných prostor, které svým zařízením odpovídají psychohygienickým zásadám. Fyzice se vyučuje ve dvou odborných učebnách se stupňovitým uspořádáním žákovských míst, hodiny praktických cvičení jsou realizovány ve fyzikální laboratoři. V jedné ze sledovaných hodin fyziky byl didakticky účinně použit uzavřený televizní okruh, který je v jedné z odborných učeben nainstalován.

Současné vybavení školy výpočetní technikou neumožňuje bez uskutečnění mimořádných organizačních opatření využití ani těch zastaralých výukových počítačových programů pro matematiku a fyziku, které škola vlastní. Žádoucí proces modernizace zařízení a programového vybavení si všichni zainteresovaní pedagogičtí pracovníci uvědomují, jeho realizace, byť jen

postupná, nemůže však v současných kritických finančních podmínkách školy proběhnout. Z téhož důvodu nejsou pořizovány ani další moderní učební pomůcky; učitelé fyziky např. používají zastaralé pomůcky, z nichž některé již nevratně ztratily funkčnost pro naprostý nedostatek náhradních dílů.

Ve škole funguje profesionálně řízené informační centrum, v jehož knihovně je matematická a fyzikální literatura přístupná též žákům. Odborné didaktické časopisy pro oba sledované předměty jsou z již zmíněných finančních důvodů omezeny na jeden titul (Matematika, fyzika a informatika ve škole) v jediném exempláři pro všechny zainteresované pedagogy.

Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou negativně ovlivněny nutností přecházení žáků na výuku fyziky do jiné budovy přes dopravní komunikaci.

V organizaci výuky sledovaným předmětům odpovídá struktura hodin, organizační pokyny a výběr, sled a množství informací věku a možnostem žáků i výukovým cílům. Učitelé dodržují didaktické zásady. Efektivita využívání různých vyučovacích metod je u jednotlivých vyučujících různá a závisí nejen na potenciálu získaných zkušeností, ale také na jejich mentalitě, případně i na radosti z tvůrčí pedagogické práce. Vedou své žáky ke schopnosti aplikovat učivo. Většina z nich dovede přirozeně vytvořit prostor pro diskusi, do níž se studenti učí účinně zapojovat. Mezi formami převládá frontální výuka, skupinové vyučování není obvyklé. Učivo je interpretováno věcně správně, vyučovací čas je v hodinách většinou efektivně využíván.

Během řízeného rozhovoru vyjádřili učitelé matematiky a fyziky názor, že v rámci dalšího vzdělávání učitelů schází zatím možnost předávání didaktických zkušeností mezi učiteli týchž předmětů na srovnatelných typech škol.

Žáci jsou vybaveni schválenými učebnicemi podle platných právních předpisů a ve vyučování je často podle návodu učitelů používají. Pravidelně zadávaná domácí cvičení vedou žáky k samostatné práci s učebnicemi.

Většina vyučujících dokáže účinně využívat vstupních motivačních metod (společné opakování s individuálním hodnocením pochvalou, procvičování, případně zkoušení), v průběhu výuky je učivo aktualizováno a uváděny příklady navazující na životní zkušenosti žáků. Mezipředmětové vztahy mezi matematikou a fyzikou jsou rozvíjeny zcela přirozeně. Učitelé využívají k pozitivnímu posilování různé motivační výzvy. Po prověřování znalostí a dovedností následují korekce výsledků učení a jejich hodnocení. Kladené otázky jsou vyrovnaně zaměřeny jak na pamětní zvládnutí učiva, tak na pochopení vztahů a souvislostí. Pro vytváření zpětné vazby má podle většiny vyučujících větší význam písemné zkoušení. Individuálně byla sledována efektivní práce s chybou, která může pro žáky představovat silný motivační faktor. Určitým nedostatkem v této oblasti didaktických činností je nesoustavnost kontroly grafického projevu žáků v sešitech i na tabuli (zvláště v nižších ročnících).

Učitelé nejen oslovováním, ale celkovým jednáním dávají najevo, že respektují osobnost každého z žáků. Oboustranná komunikace je zřetelně založena na vzájemné důvěře. Některé zajímavé myšlenky obsažené v žakovských odpovědích jsou rozvíjeny (ať už pro výše zmíněnou práci s chybou nebo pro rozšiřující vývoj žakovských poznatků). Je pozitivní, že někteří z učitelů tlumí svou dominantní úlohu v hodinách ve prospěch rozvoje komunikativních schopností žáků. Žáci projevují k výuce pozitivní vztah, projevy nežádoucího chování nebyly během hospitací pozorovány. Verbální a neverbální komunikace učitelů by v individuálním hodnocení zabrala první tři stupně hodnotící stupnice.

Ve 2. pololetí školního roku 1999/2000 byl průměrný prospěch v matematice 2,2 a ve fyzice 2,1.

Žáci se velmi úspěšně prezentují v soutěžích a olympiádách (např. v krajském kole Matematické olympiády 4. - 7. místo v kategorii B, 1. místo v kategorii C, mezinárodní soutěže Klokán 2000 se účastnilo v kategorii Kadet 105 žáků, v kategorii Junior 81 žák, v kategorii Student 34 žáci, v krajském kole Fyzikální olympiády v kategorii A 3. místo, v kategorii C 4. a 7. místo, v kategorii D 1. místo atd.). 41. ročník FO byl pro školu velmi úspěšný (počtem řešitelů i jejich umístěním).

Hodnocení kvality vzdělávání v přírodovědných předmětech (matematika, fyzika)

Plánování i bezprostřední příprava vyučujících na vyučování je na velmi dobré úrovni. Využití odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků je vynikající, materiální podmínky hlavně s ohledem na aktuální velmi napjatou finanční situaci školy jsou hodnoceny jako pouze vyhovující, psychohygienické podmínky jsou negativně ovlivněny nutností přecházení žáků na vyučování fyzice do jiné budovy, a jsou proto hodnoceny jako pouze vyhovující. Účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce je hodnocena jako velmi dobrá. Schopnost pozitivně motivovat žáky je u většiny učitelů velmi dobrá, v užívaných způsobech hodnocení jsou pozitivní a negativní zjištění téměř v rovnováze. Úroveň komunikace mezi žáky a pedagogy je spíše nadprůměrná. Celkově je kvalita vzdělávání ve sledované skupině přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

V 1. a 2. ročníku se vyučuje základní cizí jazyk ve čtyřhodinové týdenní dotaci. V návaznosti na výběr cizího jazyka v základní škole se stále více zvyšuje preference anglického jazyka. Od 3. ročníku přistupuje další povinný cizí jazyk, oba v tříhodinové týdenní dotaci. Žáci mají možnost výběru mezi anglickým, německým, španělským a ruským jazykem. Ve vyšších ročnících jsou dále nabízeny hodiny anglické a německé konverzace. Tematické plány učiva rámcově vymezují mluvnické učivo a konverzační okruhy, které vycházejí z používaných učebnic a požadavků maturitní zkoušky. Vzhledem k termínu orientační inspekce měla většina hospitovaných hodin charakter opakování a procvičování gramatických pravidel a slovní zásoby z minulého školního roku.

Cizím jazykům vyučuje deset pedagogicky a odborně způsobilých učitelek. Předmětové komise se podílejí na koncepčním výběru učebnic, vybavení odborných kabinetů a učeben, na přípravě konverzačních soutěží, zapojení do školních, republikových i mezinárodních projektů. Významných úspěchů opakovaně dosáhli žáci při realizaci mezinárodního projektu Evropské regiony v umění, literatuře a kultuře. Škola klade velký důraz na praktické využití jazykových znalostí a dovedností. Od roku 1991 jsou organizovány výměnné pobyty žáků této a nizozemské střední školy, pravidelné jsou poznávací a jazykové pobyty v Londýně i v německy mluvících zemích. Řada žáků individuálně absolvuje o prázdninách jazykové pobyty v cizině.

Materiální vybavení kabinetů je na průměrné úrovni. Audio a videonahrávky se ve vyučování přiměřeně využívají, stejně jako slovníky, časopisy a doplňková literatura k reáliím. Většinu nadstandardního vybavení literaturou a cvičnými materiály získávají učitelé osobními kontakty na partnerských školách, prostřednictvím cizích lektorů (hlavně v minulých letech) a úspěšnou realizací projektů (předmětová komise německého jazyka). Vzhledem k finanční náročnosti nákupu nové literatury by učitelé přivítali větší možnost kopírování dílčích textů, které je v současné době omezováno. Rovněž účast na studijních jazykových a metodických akcích je limitována nedostatkem finančních prostředků. Většina hodin cizích jazyků se vyučuje v kmenových třídách s minimální možností využívání didaktické techniky. Prostředí učeben je strohé, neosobní, esteticky i pracovně málo podnětné. Ve dvou jazykových učebnách jsou

podmínky pro práci s pomůckami, didaktickou technikou a literaturou velmi příznivé. Naplněnost jazykových skupin je ovlivněna klesajícím zájmem o němčinu jako základní cizí jazyk. Hlavně v nižších ročnících jsou počty žáků ve skupinách nevyvážené (německý jazyk 8 - 12 žáků ve skupině, anglický jazyk 14 - 20 žáků).

Organizace, formy a metody práce v hospitovaných hodinách byly přiměřené stanoveným výukovým cílům. Všechny pokyny byly jasné, srozumitelné, systematizace poznatků byla většinou podepřena přehledným zápisem na tabuli. S výjimkou dvou hodin, kde převládaly frontální postupy práce, se v osmi hodinách uplatňovaly moderní metody aktivního učení, byly využívány nahrávky, časopisy, slovníky a literatura k reáliím.

Většina činností byla vhodně motivována, dialogy vycházely z reálných situací. Žáci měli prostor pro samostatnou přípravu, snaha o alternativní řešení byla oceňována. Aktivita žáků byla různá. Hlavně v nižších ročnících se při samostatné práci někteří žáci v daném úkolu těžce orientovali a spoléhali se na jazykově zdatnější spolužáky. Písemné testy jsou pravidelně vyhodnocovány, klasifikace komunikativních dovedností nebyla v hospitovaných hodinách registrována.

Všechny vyučovací hodiny byly důsledně vedeny v cizím jazyce. Ve vyšších ročnících byl mluvní projev některých žáků na vynikající úrovni, většina ale byla při komunikaci spíše pasivní. Poměrně malá pozornost byla věnována opravě, případně nácviku výslovnosti. Zvláště v nižších ročnících je nutno eliminovat fixaci chybných tvarů.

Ve 2. pololetí školního roku 1999/2000 byl průměrný prospěch v jazyce anglickém 1,7, v jazyce německém 2,1, v jazyce španělském 1,7 a v jazyce ruském 1,4.

Oblast plánování a přípravy výuky, personální podmínky, organizace, metody a formy práce stejně jako motivace a hodnocení byly celkově posouzeny jako velmi dobré. Materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné, v oblasti interakce a komunikace se objevovaly jisté mezery. Tyto části jsou posouzeny jako dobré.

Celkově je výuka cizích jazyků hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v prvním a druhém ročníku s tříhodinovou týdenní časovou dotací, ve všech třídách vyšších ročníků je dotace dvouhodinová. Tematické plány vyučujících jsou pečlivě zpracovány v souladu s učebními osnovami a zajišťují kontinuitu výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky. V letošním školním roce není zřízen nepovinný předmět sportovní a pohybové aktivity, ale pracují sportovní kroužky se zaměřením na sportovní gymnastiku, odbíjenou, kopanou, florbal a aerobik.

Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami a při výuce tyto žáky respektují.

Všechny hodiny tělesné výchovy jsou vyučovány učiteli s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, což značně přispívá ke kvalitě výuky. Pro výuku tělesné výchovy má škola dostatek vhodných prostor. Využívána je vlastní hala pro sportovní hry, tělocvična vybavená pro nácvik sportovní gymnastiky a menší posilovna. Venkovní sportovní areál zahrnuje běžeckou dráhu pro sprinty (100m), atletické sektory pro skok daleký a vrh koulí a hřiště na košíkovou. Pro nácvik vytrvalostního běhu musí být využívány dosti nevyhovující prostory v blízkosti školy. Materiální vybavení sportovním náradím lze hodnotit jako vynikající, vybavení náčiním jako velmi dobré. Psychohygienické podmínky výuky lze vzhledem k prostorovým podmínkám hodnotit rovněž jako velmi dobré.

Ve sledovaných hodinách vyučující dbali na pořadovost a bezpečnost, jejich organizační

pokyny byly žákům jasné a srozumitelné. Struktura vyučovacích hodin odpovídala věkovým zvláštnostem žáků a výukovým cílům. Metodické postupy byly správné a odpovídaly současnému stavu teorie a praxe výuky tělesné výchovy. V hodinách bylo umožněno úspěšné uplatnění všech žáků a jejich fyzické zatížení bylo odpovídající. Učitelé se snažili pracovat s žáky individuálně a průběžně opravovali jejich chyby. Ve všech hodinách byla zařazena relaxační a kompenzační cvičení. Hospitované hodiny obsahovaly i teoretickou část, která zahrnovala pravidla jednotlivých sportovních disciplín a zdůrazňovala zdravotní význam kondičních a relaxačních cvičení. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

Žáci byli pozitivně motivováni, sami byli aktivní a k výuce projevovali kladný vztah. V závěru hodin vyučující prováděli hodnocení výkonů žáků, při němž byly respektovány individuální dispozice a oceňována snaha o zlepšení. Hodnocení obsahovalo analýzu chyb.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře, projevy nežádoucího chování žáků nebyly v hospitovaných hodinách zaznamenány.

Žáci se aktivně podílejí na sportovním dění nejen ve škole, ale také na úrovni okresu, regionu a republiky. Ve škole pracují kroužky odbíjené, florbalu, kopané, sportovní gymnastiky a aerobiku. Vítězstvím v okresním kole v házené, odbíjené, košíkové, sportovní gymnastice, silovém víceboji, šplhu, atletice a šachu si zajistila škola postup do regionálních kol. Zde bylo dosaženo nejlepších výsledků v šachu a sportovní gymnastice (vítězství v regionálním i celostátním kole).

Sledované jevy a základní ukazatele pro hodnocení kvality vzdělávání, stejně jako celkové hodnocení předmětu tělesná výchova je velmi dobré.

Zeměpis

Výuka předmětu probíhala podle schválených učebních dokumentů. Učební osnovy jsou vyučujícími po domluvě v předmětové komisi rozpracovány pro jednotlivé ročníky do jednotných rámcových tematických plánů. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Učivo probírané v hospitovaných hodinách korespondovalo s časovým rozvržením daným tematickými plány vyučujících. V posledním ročníku je navíc zařazen volitelný předmět seminář ze zeměpisu, který navštěvují převážně žáci, kteří budou z předmětu maturovat. Náplní semináře je převážně rozšiřující a výběrové učivo. Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá a promyšlená. Výukové cíle byly v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. Všichni vyučující předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což velmi kladně ovlivňuje celkovou úroveň výuky.

Ve škole je moderně vybavená odborná učebna zeměpisu (data-videoprojektor, čtecí kamera atd.), ve které jsou vyučovány všechny hodiny předmětu. Dle vyjádření vyučujících i osobní prohlídka inspektora je pro zeměpis dostatek učebních pomůcek, které jsou účelně využívány a dle finančních možností průběžně doplňovány a modernizovány. Příruční zeměpisná knihovna je dostatečně vybavena novými knižními tituly i videonahrávkami. Školou jsou odebírány časopisy Geografické rozhledy a Lidé a země.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala výukovým cílům, zřejmě byla návaznost na předchozí vědomosti žáků. Organizační pokyny učitelů byly jasné a srozumitelné, výběr a množství informací byl přiměřený věku žáků. V hospitovaných hodinách vesměs převažovaly frontální činnosti nad skupinovými či individuálními. Žáci byli systematicky vedeni k práci se školními atlasy a učebnicemi. Vyučující učivo vhodně aktualizovali, využívali další zdroje informací, mezipředmětové vztahy a uváděli příklady z praxe. Žákům jsou zadávány domácí úkoly, ve vyšších ročnících si připravují k probíraným tématům referáty, případně zpracovávají seminární

práce. Organizace výuky umožňovala všem žákům úspěšné uplatnění a byl vytvářen prostor k vyjádření vlastního názoru.

U většiny žáků byly zřetelné velmi dobré znalosti a jejich vlastní aktivita byla dobrá. V hospitovaných hodinách byl patrný pozitivní vztah mezi vyučujícími a žáky, převládalo prostředí důvěry a vzájemné tolerance. Učitelé dokázali navodit klidnou pracovní atmosféru, verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá. Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly pozorovány.

Školního kola Zeměpisné olympiády se účastnilo 80 žáků, 10 žáků postoupilo do okresního kola, jeden žák obsadil v oblastním kole 1. místo. V celostátní zeměpisné soutěži EUROREBUS se umístila jedna třída (třetí korespondenční kolo) a v doprovodné rozhlasové soutěži si dva žáci vybojovali účast na expedici EUROREBUS 2000.

Vzhledem k tomu, že většina sledovaných jevů má velmi dobrou úroveň, je celkové hodnocení výuky zeměpisu ve škole velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě hospitovaných hodin je celková kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a prostředí, ve kterém se škola nachází. Ředitel školy seznámil Českou školní inspekci se svou koncepcí rozvoje školy. Jeho koncepční záměry reagují na požadavky trhu a plánování vychází z analýzy současného stavu. Mezi stanovené priority patří zejména péče o nadané a talentované žáky, dlouhodobé udržení úspěšnosti absolventů gymnázia v přijímacím řízení na vysoké školy, trvalé zlepšování materiálně technických podmínek výuky a efektivnost hospodaření s přidělenými finančními prostředky. Stanovené koncepční cíle jsou reálné, odpovídají jim roční plány, které jsou rozpracovávány v týdenních plánech práce.

Plánování činnosti školy je prováděno odpovědně, pracovníkům školy je umožňována účast na stanovení důležitých cílů, koncepční záměry jsou přijaty a podporovány pracovníky školy, rodiči i orgány státní správy. Plánování je pojato jako ucelený systém, jsou zpracovány tematické plány vyučujících, plány práce předmětových komisí, plán výchovného poradenství, plán práce hospodářského úseku atd.

Vyučovaný obor a výchovně vzdělávací program jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol (kód - 79 - 41 - K/001, gymnázium /všeobecné zaměření, č. j. a datum schválení MŠMT ČR - 32 355/98 - 21 s platností od 1. 1. 1999, délka studia - 6 let, způsob ukončení - maturitní zkouška).

Výuka probíhá podle schváleného generalizovaného učebního plánu č. j. 20 594/99-22 (s platností od 1. 9. 1999).

Z cizích jazyků se vyučuje zejména angličtině, němčině a španělštině. Žáci si volí vždy dva z nich. V pátém a šestém ročníku si mohou studenti podle svého zájmu a zaměření vybrat z pestré nabídky volitelných předmětů. Volitelné předměty v 5. ročníku: seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, deskriptivní geometrie, informatika a výpočetní

technika, konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce a seminář ze zeměpisu. Volitelné předměty v 6. ročníku: seminář a cvičení z matematiky, seminář a cvičení z fyziky, seminář a cvičení z chemie, seminář a cvičení z biologie, deskriptivní geometrie, společenskovední seminář, informatika a výpočetní technika, seminář z dějepisu, konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, literární seminář, seminář ze zeměpisu. Nepovinné předměty: latina, sportovní hry a ruský jazyk.

Hodinová dotace pro povinné předměty činí 747 hod., pro volitelné předměty 60 hod., pro nepovinné předměty 10 hod., celkem 817 hod.

Škola dále zohledňuje specifické potřeby a zájmy žáků např. činností sportovních kroužků, používáním Internetu, vybavenou knihovnou (informačním centrem) a jejím profesionálním vedením, pořádáním zahraničních jazykových a poznávacích exkurzí, sportovních kurzů, zapojením žáků do různých soutěží, projektů a olympiád.

Žáci se specifickými poruchami učení a chování nejsou evidováni.

Plánování je systematické, koncepční záměry školy jsou jasně stanoveny, plány jsou sledovány a vyhodnocovány, zpětná vazba je funkční. Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Užší vedení gymnázia tvoří: ředitel školy, zástupkyně ředitele a zástupce ředitele pro pedagogickou a výchovně vzdělávací činnost, výchovná poradkyně a vedoucí hospodářského úseku. Statutárním zástupcem ředitele je zástupce ředitele. Kompetence vedoucích pracovníků a pracovní náplně všech zaměstnanců jsou stanoveny písemně. Ve škole jsou ustanoveny předmětové komise, jejich schůzky se konají podle potřeby (minimálně 4x ročně) a jsou o nich vedeny relevantní záznamy. Chování žáků se řídí kvalitním školním řádem, provozní řády jsou zpracovány pro odborné učebny a tělocvičny. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Vyučování začíná první hodinou v 8:00 h a končí ve 14:20 h, dvacetiminutová přestávka je zařazena mezi 3. a 4. vyučovací hodinou. Ve školním roce 2000/2001 pracují ve škole celkem 43 pedagogové, z toho je 32 žen (75 %). Průměrný věk pedagogických pracovníků je 46,4 let, (důchodový věk má 5 žen).

Všichni vyučující jsou odborně i pedagogicky způsobilí, jen 3,43 % hodin je vyučováno neaprobovaně. Pedagogický sbor je stabilizován, vzhledem k věkové struktuře lze v dohledné době předpokládat výraznější odchod do důchodu.

Vedení školy umožňuje podle finančních možností další vzdělání pedagogických pracovníků (odborná školení, zahraniční stáže, nákup odborné literatury).

Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou jednoznačná, adresná a včasná. Využívá podnětů a připomínek ostatních pracovníků, rodičů a žáků.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Podle vyjádření vyučujících je styl jednání vedoucích pracovníků s podřízenými hodnocen jako liberální, velmi taktní formou jsou zadávány pracovní úkoly a jejich splnění je důsledně vyžadováno. Operativní řízení je pružné a účinné. Vedení školy je si plně vědomo faktu, že pro pozitivní vývoj školy má rozhodující význam lidský potenciál. Jako hodnotící nástroje fungují vnitřní platový předpis a aktualizovaná kolektivní smlouva, které obsahují systém přidělování mimořádných odměn pro pracovníky.

Pedagogická rada je hlavním poradním orgánem ředitele školy, schází se dle časového plánu, každý týden se konají porady vedení, přenos informací učitelům a žákům se uskutečňuje ihned, o zastupování za nepřítomné učitele jsou informováni i žáci. Vedení školy také akceptuje poznatky z jednání předmětových komisí.

Ve vnějším informačním systému má své nezastupitelné místo Sdružení rodičů při Gymnáziu Petra Bezruče. Schůzky s rodiči se konají zpravidla 3x ročně, v šestých ročnících 4x ročně.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Potřebné informace jsou rodičům poskytovány včas a úplně.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy vytvořil kontrolní systém, který mu umožňuje provádět efektivní analýzu. Kontrolní kompetence jsou konkrétně přiděleny nejen vedoucím pracovníkům, ale i předsedům předmětových komisí.

V minulém školním roce vykonal ředitel školy 9 hospitací, zástupce ředitele 9 hospitací a zástupkyně ředitele 11 hospitací. Frekvence hospitací odpovídá míře pedagogických zkušeností starších a zkušených učitelů. Po každé hospitaci je prováděn s příslušným učitelem rozbor hodiny. Kontroly třídních knih jsou prováděny týdně, uskutečňují se pohovory s třídními učiteli, práce předmětových komisí je většinou kontrolována osobní účastí ředitele nebo zástupců na jednáních. Také provoz školy a hospodaření jsou kontrolovány pravidelně a systematicky. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány, zjištěné nedostatky jsou odstraňovány.

Ředitel školy organizuje v každém školním roce písemné kontrolní zkoušky, jejichž cílem je jednak posouzení úrovně znalostí žáků v jednotlivých třídách, jednak porovnání klasifikace učitelů. Pravidelně se také analyzují výsledky hodnocení (pololetní a závěrečná klasifikace), výsledky přijímacího řízení, maturitních zkoušek a přijímacího řízení na vysoké školy.

Systém, rozsah a účinnost kontrolního systému je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je hodnoceno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Umístění absolventů na vysoké školy ve školním roce 1999/2000 - např. univerzitní směr studia - 43 žáci , technický směr studia - 38 žáků, ekonomický směr studia - 9 žáků, zemědělský typ studia - 3 žáci, vysoké vojenské školy - 1 žák. Počet maturantů - 112, počet přijatých na VŠ - 96. K vysokoškolskému studiu přijato 86 % absolventů.
- Úspěšně pracuje Nadace Gymnázia Petra Bezruče
- Žáci i učitelé mají možnost pracovat s internetem v počítačové učebně. Nutné provozní náklady považuje ředitel školy v současné tíživé finanční situaci za příliš zatěžující, odpojení však zatím neplánuje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva Gymnázia Petra Bezruče za školní rok 1999/2000
- Generalizovaný učební plán
- Učební osnovy
- Plán práce školy
- Plány práce předmětových komisí
- Tematické plány učiva
- Rozvrh hodin
- Statistické výkazy
- Povinná dokumentace
- Přehled odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících pro výuku daných předmětů
- Hospodářské ukazatele roku 2000
- Zápis o dohodovacím řízení pro rok 2000 (5. 6. 2000)

ZÁVĚR

Vymezení zásadních kladů

- Všichni učitelé mají pedagogickou a odbornou způsobilost.
- Vysoké procento úspěšných studentů při přijímání ke studiu na vysoké školy.
- Zapojování školy do různých projektů.
- Úspěšnost žáků v různých soutěžích a olympiádách.
- Koncepční práce ředitele školy.
- Kvalitní řízení školy.
- Účinné využívání uzavřeného televizního okruhu v jedné z odborných učeben fyziky.
- Každoroční zadávání srovnávacích zkoušek ve vybraných ročnících pro sledování kvality vzdělávání.
- Doporučení z předcházející inspekce byla vedením školy akceptována.

Vymezení zásadních nedostatků

- Na výuku fyziky musí žáci přecházet do jiné budovy přes dopravní komunikaci.
- Ze strany učitelů matematiky a fyziky schází soustavná kontrola úrovně grafického projevu žáků v sešitech i na tabuli (zvláště v nižších ročnících).
- Materiální podmínky výuky matematiky a fyziky zastarávají, modernizace fondu učebních pomůcek (včetně výukových počítačových programů a využití didaktické techniky) nemůže v kritických finančních podmínkách, v nichž se škola v současnosti nachází, úspěšně proběhnout.

Doporučení inspekce k další činnosti školy

- Znovu upřesnit organizační opatření pro zajištění bezpečnosti žáků přecházejících na výuku některých předmětů do druhé budovy.

Finanční prostředky jsou využívány efektivně ve prospěch žáka a výchovně vzdělávacího programu. V zápise o dohodovacím řízení pro rok 2000 ředitel školy žádá o navýšení rozpočtu provozních výdajů na zabezpečení dovozu a režie stravy žáků, na zabezpečení dalších provozních výdajů školy (např. el. energie atd.).

Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Komín	.....
Členové týmu	Mgr. Marie Židková	.....
	Mgr. Ing. Petr Bujok	.....
	Mgr. Jiří Šrubař	.....

Ve Frýdku-Místku dne 19. října 2000.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .25. října 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Bohumír Kocich

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-11-30	142 259/00-11140
Zřizovatel	2000-11-13	142 244/00-11029

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.